

Simpozij OBDOBJA 40

Janez Dular

Sled sence zarje desnih prilastkov

objavljeno v:

Darja Pavlič (ur.): *Slovenska poezija. Obdobja 40*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2021.

<https://centerslo.si/simpozij-obdobja/zborniki/obdobja-40/>

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2021.

Obdobja (e-ISSN 2784-7152)

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

SLED SENCE ZARJE DESNIH PRILASTKOV

Janez Dular

Ljubljana

Janez_Dular2@t-2.net

DOI:10.4312/Obdobja.40.179-186

Prispevek se po navezavi na literarnozgodovinske obravnave Prešernove metafore *sled sence zarje unstranske glorie* preusmerja v njeno jezikovno sestavo: rodilniško veriženje v desnem neujemalnem prilastku omogoča součinkovanje pomenske in slovnične ravnine. Rodilniška metaforika se je posebno v moderni poeziji razmahnila, vendar prilastkovno veriženje ostaja redkost; v neumetnostnih besedilih pa je to deloma spotakljiv ali normativno nedorečen pojav.

rodilniška metafora, figura, prilastkovno veriženje, ujemalnost, normativnost

Prešeren's metaphor *sled sence zarje unstranske glorie* has mostly engaged the interpretative interest of literary historians. A linguist's interest, excited by the poet's cascade of three genitives (a trace of a shadow of the twilight of hereafter glory), will focus rather on which of the various catenations of postmodifiers make for coefficient of grammar with sense. While genitive metaphors have gained some frequency in modern poetry, chains of (esp. isostructural) attributes remain rare, in non-art registers some also controversial.

genitive metaphor, figure of speech, modifier catenation, case concord, normativity

1 Dosedanje smeri obravnavanja

O večstopenjski rodilniški metafori iz Prešernovega soneta *Marskteri romar gre v Rim, Kompostelje* je prvi pisal Fran Levstik (1956: 405–406). Ustrezno je razložil njeno vsebino, v slovničarski togosti pa se je spotaknil ob njeno oblikovnost: »Velike graje vredni so tu trije rodilniki zaporedoma: 'sence, zarje, glorie', ker jezik temnijo in ker so neslovanski.« Ker je Levstikov spis ostal za pol stoletja nedokončan v predalu, imamo za prvo javno obravnavo primera predavanje Karla Štreklja na graški univerzi konec 19. stoletja:

Marskteri romar roma v Rim [...] ali Marijino Celje vsak enkrat v svojem življenju – zakaj? Zato, ker hrepeni v podobah gledati rajskega življenja veselje. Ni to resnično rajsko veselje, ni to resnična nebeška glorijska, katero gleda romar v oltarjih teh imenitnih božjih poti. Kaj še! Niti zarja onostranske glorie ne blesti z njih, niti senca te zarje nebeške mu ne sije v oči, ampak sveti mu z oltarjev samo »sled sence zarje unstranske glorie«. Pa že samo ta sled, katero daje senca, izvira od krasne zarje nebeške glorie, ohladi pobožnemu romarju želje verne ljubezni. Enako se godi našemu pesniku. Prijatelj Langus slika portret Prešernove ljube, Primčeve Julije. In kakor pobožnega romarja v Rim, Komposteljo [...] ali v Marijino Celje, tako Prešerna vsak dan »ukaz

želj« vleče v Langusovo domovanje, da tam gleda krasno podobo slikane device; pesnik ne vidi pri Langusu prave istinite podobe Julije, ampak vidi samo »senco« njene nebeške lepote, »goljufile sanje«, v katerih je komaj sled resnice. Toda vendar obiskuje dragega prijatelja, vendar se utaplja v divno sliko drage mu Julije, katera je v življenju tako krasna, tako nebeško lepa, da čopič niti najslavnejšega slikarja ne more naslikati v resnici take, kakršna je! In ko tako pri svojem prijatelju gleda samo »sled sence zarje Julijine lepote«, tedaj mu »obupa pušice« manj more otožno srce, tedaj je uram njegovim »krajši tek« in prsim njegovim »milejše zdihovanje«. (Štrekelj 2012: 812)

Raznovrstno pozornost so odlomku posvečali tudi poznejši prešernoslovci in drugi avtorji. Prispevali so dodatne razlage metafore (Slodnjak 1962: 310), ali ob njej pojasnjevali Julijino vlogo v Prešernovi človeški in pesniški usodi (Grdina 2020: 214), ali razkrivali razmerja med realnostjo ter psihološko in artistično stranjo umetnostnega upodabljanja (razdalja med umetniškim izdelkom in njegovo prapodobo) (Kovič 2006: 18 n.). Kot most med literarnozgodovinsko ali literarnoteoretično obravnavo ter jezikoslovjem pa nam je posebno pomenljiva Paternujeva jezikovnostilna razčlemba:

V naslednjem kvartetnem delu naletimo nato na kar štiričlensko genitivno metaforo »sled sence zarje / unstranske glorje«. [...] To je izmed vseh Prešernovih metafor najbolj abstraktna in hkrati najbolj sestavljena metafora. Poleg prejšnje predstavlja baročno stiliziranje izpovedi, ki ni brez prave zveze z notranjimi vsebinskimi napetostmi sporočila. Ta napetost se iz baročnih prenaša na romantične razsežnosti. Seveda pa tudi znotraj te baročne roditeljske konstrukcije deluje Prešernovo načelo stroge tektonske gradnje: členi so povezani v logično sosledje (*sled* → *sence* → *zarje* → *glorje*) in v logično celovitost hkrati (*sled* → *glorje*), poleg tega so poravnani v logiko stopnjevanja. In [...] kljub abstraktnosti nazornost in slikovitost označevanja nista izgubljeni. (Paternu 1977: 22)

1.1 Živost rabe

Skoraj bolj kot predmet strokovno-znanstvene obravnave je *sled sence zarje onostranske glorijske* v kulturni zavesti navzoča kot frazeologiziran citat. Nastopa v izvorni obliki ali v priložnostnih prenovitvah,¹ v Udovičevi pesmi *List iz dnevnika* (ob smrti slikarja Staneta Kregarja, gl. Bernik 1997: 227) imamo celo nadrealistično predelavo s sinestezijsko, ko lirski subjekt vprašuje Boga: »Zakaj mu nisi dal, / da bi naslikal slutnjo / Tvoje slave še na stotih krajih, / na stotih oknih, / ki so čakala njegovo / mojstrsko roko?«²

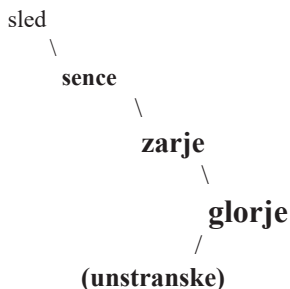
2

2.1 Slovnčni model

Paternujevi oznaki *štiričlenska genitivna metafora* in *najbolj abstraktna in hkrati najbolj sestavljena metafora* sta nam izziv za preusmeritev v jezikoslovno obravnavo.

- 1 Po podatkih E. Kržišnik (2008: 42) je bilo že v korpusu Fida Plus šest zadetkov, Gigafida 2.0 pa jih ima dvakrat toliko, nekatere prav duhovite, npr. »sled sence drobca od drobca slovenskega trga s pohištvo«, »bleda sled sence mikov, ki slepijo moške«.
- 2 Ker gre za smrt slikarja Kregarja, se uztje vzporednosti s Prešernovo metaforo okrepi z možnostjo asociacije na sonetni akrostih MATEVŽU LANGUSU, slikarju Julijinega portreta.

Z nekaj pojmovnimi in terminološkimi izostritvami lahko njegovo razčlemba »prevedemo« v suh slovnični opis: samostalniška besedna zveza z rodilniškim veriženjem v večstopenjskem neujemalnem desnem prilastku omogoča ob sočasnem uveljavljanju klimaksa in antiklimaksa v pomenskem polju svetlobnih poimenovanj součinkovanje pomenske in slovnične ravnine sporočila. Površinski besedni red podpira stopnjevito naraščanje svetlobnosti, nasprotno pa je v skladijski odvisnostni sestavi na najvišje mesto (jedro samostalniške besedne zveze) postavljen izraz za njeno najnižjo stopnjo (*sled*), medtem ko je njena najvišja stopnja (*glorija*) spuščena na konec odvisnostnega drevesa – v prilastek tretje in četrte stopnje:

2.2 Kognitivni model

Za jezikoslovno nadaljevanje obravnave imamo v Paternujevi razčlembi še eno iztočnico: pojem *Prešernova najbolj abstraktna metafora* nas napotuje v kognitivno pomenoslovje (Novak Popov 1994: 18–62; Kržišnik 2004: 62–67). V tej smeri bi pomen obravnavane metafore lahko razložili z modelom pojmovne metafore po formuli *NEDOSEGLJIVO (najvišje, presežno, onostransko) JE SVETLOBA*. V istem Prešernovem sonetu in v njegovih drugih pesmih je dosti slovnično in spoznavno preprosteje razložljivih rodilniških metafor (*sled resnice, obupa puščice; cvet lepote, sapa sreče, hrup nadlog, sila spomina, življenje gnus ...*), naletimo pa tudi na primere s paradoksnimi razmerji med izhodiščnim/podobodajalnim ali ciljnim/podobojemalnim pojmom (*jeza sreče, rop trohljivosti*).

Po teh vzorcih je v slovenskem pesništvu prišlo do razmaha rodilniških metafor s pomenskimi razponi od skrajne abstraktnosti do skrajne snovnosti ter do njihovih drznih, oksimoronskih in katahreznih povezav, ko je po interakcijski teoriji metafore³ lahko »vse povezljivo z vsem«: *grmovje let, tišina bolesti, bolečina nedoživetega, ogromnost neutešitve, slap tišine, pisk tišine, zev daljave, tračnice spomina, rezget činel, tamtam zenic, meso teme ...* Pri tem pa njihova slovnična sestava ostaja »konvencionalna«, tj. z vzorcem enostopenjskega neujemalnega prilastka – kakor da se pesniki ne bi upali spogledati z »unstransko glorjo« rodilniškega veriženja. Nekaj zelo redkih izjem imamo v Šalamunovem *Pokru* (1966: »pride oče [...] pred domača vrata / akcije svojega skrušenja / in prejokanih noči«), v Jesihovih postmodernističnih

3 O interakcijski teoriji in pojmu drzna metafora gl. Čeh 2005: 76–81 in Pavlič 2012: 308–310.

Sonetih (1989: »dih sence sledi zvenelega spomina«)⁴ ter v pesmi Lucije Mirkac (2021: »nosi v svojem naročju odtise globine koraka«).

3 Neumetnostna raba

Po drugi strani bi bilo že Prešernov primer mogoče poglobljati do pete, šeste, sedme ... stopnje, saj je desni prilastek »teoretično lahko neskončno dolg« (Toporišič 2000: 562) in bi v njegovo roditeljsko verigo lahko včlenjevali še besede *odsev*, *svit*, *sijaj*, *žar*, *slutnja* ipd.; seveda pa bi se estetski učinek veriženja izgubil oz. se sprevrgel v nepregledno kopičenje, na kakršno bi danes lahko naleteli v birokratsko-političnem žargonu: *namestnik zapisnikarja seje sveta skupnosti stanovalcev stolpnice*.

(Ne)izraba slovničnih možnosti je lahko sad avtorjeve pretehtane odločitve (miselne, čustvene, estetske motivacije) ali pa znamenje neobvladanja teh možnosti oz. neiznajdljivosti in izrazne stiske. Ob pritegnitvi nemetaforičnih prilastkov iz neumetnostnih besedil je zato treba poleg hvalnice roditeljskim konstrukcijam opozoriti na slogovne ali sistemske omejitve in zaplete. Pri obravnavi pretvorbno pridobljenega roditeljskega Toporišič (2000: 315) priporoča, da če »je prvotni osebek (v ednini brez prilastka) oseba«, se v zbornem jeziku namesto roditeljske rada uveljavi pretvorba v levi (pridevniški) prilastek: *sosed pomaga* → *sosedova pomoč/*pomoč sosedu*; opozarja tudi na dvoumnost primerov tipa *obtožba študentov* (dva pretvorbna izvira). V njegovi predstavitvi pahljače desnih prilastkov (prav tam: 269, 315–316, 560–562) pa ostaja še nekaj pojavov neomenjenih ali normativno nedorečenih.

3.1 Veriženje nerodilniških prilastkov

Da je neujemalni desni prilastek teoretično lahko neskončno dolg, je v slovnici povedano in ponazorjeno samo za roditeljsko in predložnosklonsko veriženje (Toporišič 2000: 562). Veriženje pa je mogoče tudi pri drugih sklonih, čeprav so njihove možnosti bolj omejene.

Dajalniško veriženje je mogoče samo s strnjevanjem pretvorb iz glagolskih ali pridevniških zvez z dajalniško vezavo, npr. *nasprotovati komu/čemu + prisluškovati komu/čemu* → *nasprotovanje prisluškovanju pogovorom*. Sistemsko sicer pravilni primeri dajejo vtis slogovne iskanosti: *naklonjenost čestitki zmagovalcem, škodovanje zaupanju sodelavcem*.

Predložnosklonsko veriženje (Toporišič 2000: 315, 562) nima ostrih sistemskih omejitev, je pa slogovno okorno (npr. *omedlevica od vročine od pljučnice od prehlada od premraženosti od prepiha, voznik s tovornjakom s priklopnikom s ponjavo s črtami*).

Imenovalniško veriženje je ali ujemalno ali neujemalno.⁵ Pri ujemalnem je imenovalnik ena izmed šestih sklonskih možnosti (*prijatelj slikar samouk – prijatelja*

4 Medtem ko bi pri Šalamunu morda dopuščali razlago z objestno in oblikovno nezahtevno parodijo prešernovske retorike, gre pri Jesihu za skrbno pretehtano travestiranje vsebine in oblike slovite metafore: »skladenjska struktura za upodobitev oddaljenosti od predmeta slutnje in hrepenenja« oz. »enak skladenjski vzorec« (deloma tudi iste besede) kakor pri Prešernu (Novak Popov 1996/1997: 221).

5 Toporišič (2000: 315, 560–562) podaja ustrezen pregled ujemalnih in neujemalnih prilastkov, vendar brez veriženja.

slikarja samouka itn.; podobno *specialiteta solata berivka*, *pesnik Miran Jarc*, *profesorica doktorica Meta Novak*, *reka Sava Bohinjka*, *dežela Indija Koromandija*), pri neujemalnem veriženju pa je imenovalnik edina možnost; imamo ga v večdelnih stvarnih (in redkih zemljepisnih) lastnih imenih: *hotel Kempinski Palace Portorož* – *hotela Kempinski Palace Portorož* (podobno *podjetje Mercator Tehnika*, *model Škoda Fabia*, *gorovje Sierra Madre*).

3.2 Imenovalni prilastki

Tako pravim vsem vrstam prilastkov, v katerih nastopajo lastna imena. Delijo se na ujemalne (sklonljive, npr. *pesnik Miran Jarc* – *pesnika Mirana Jarca*) in neujemalne v obveznem imenovalniku (*blagovnica Mercator* – *blagovnice Mercator*), obveznem roditeljskem (*Knjižnica Mirana Jarca*), obveznem predložnem sklonu (*Univerza na Primorskem*) itn. Čeprav so pogostni v imenih ustanov, društev, organizacij ipd. (*Založba Obzorja*, *Inštitut Antona Trstenjaka*, *Letališče Jožeta Pučnika*, *Gledališče Toneta Čufarja*, *Lista Marjana Šarca* ...) in so bili deležni nekaj pozornosti raziskovalcev (Toporišič 1976: 467, 1982: 49; Križaj - Ortar 1984/85: 82–85; Šivic - Dular 1999: 259–268), je o njih še marsikaj nedorečenega. Najobčutnejša vrzel je prezrtost imenovalnega roditeljskega v *Slovenski slovnici*.⁶

Pri ujemalnem prilastku ima pojav, naveden v občnoimenskem jedru samostalniške besedne zveze, status neposrednega nosilca lastnega imena, tako da je mogoče govoriti o sporočilni istovetnosti⁷ lastnega in občnega imena: *pesnik Miran Jarc* ← (*ta*) *pesnik se imenuje Miran Jarc* ali pa kar (*ta*) *pesnik = Miran Jarc*; pri imenovalnem roditeljskem pa beseda v jedru samostalniške besedne zveze nima statusa nosilca lastnega imena, temveč sama postane del lastnega imena (in se piše z veliko začetnico), v njenem prilastku pa nastopa samo »pritaknjeno«, od drugega pojava posneto ime: *Knjižnica Mirana Jarca* ← (*ta*) *knjižnica se imenuje po Miranu Jarcu* (*/ta/ knjižnica ≠ Miran Jarc*).

V primerih s »pritaknjeno« osebno lastnim imenom prihaja do rabe imenovalnega imenovalnika namesto pričakovanega imenovalnega roditeljskega. V Ljubljani je takih primerov malo (*Inštitut Jožef Štefan*, *Akademsko folklorna skupina France Marolt*), do jezikovnokulturne zadrege⁸ pa prihaja na Primorskem in v zamejstvu (*Gimnazija Veno Pilon*, *Licej France Prešeren*, *Državni tehnični zavod Žiga Zois*, *Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič*, *Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček*, *Kulturni center Lojze Bratuž*). Ni pa zadrege, če se kot neujemalni prilastek v stvarnih lastnih imenih »pritakne« ime zemljepisnega pojava: *Gimnazija Novo mesto*, *Rudnik Velenje*, *Občina Vrhnika*, *Dežela Koroška*. V takih primerih jedro samostalniške besedne zveze ni nosilec lastnega imena, temveč postane del stvarnega lastnega

6 Evidentiran pa je v *Slovenskem pravopisu* 2001 (§ 854, 855).

7 Na Breznikovo pojmovanje, da gre v takem primeru za samostalniki, istoveten z drugim samostalnikom, je ustrezno opozorjeno v prispevku Križaj - Ortar (1984/85: 83).

8 Za premagovanje zadrege pri odločanju o imenovalniškem ali roditeljskem prilastku sta v predlogu za *Pravopis 8.0* (2021: III. poglavje, § 56, 86 in 87) navedeni preskusni gesli »z imenom« (za imenovalnik) in »se imenuje po« (za roditeljski).

imena ustanove (velika začetnica), medtem ko pri enakozvočnem ali podobnem zemljepisnem poimenovanju ostaja občnoimensko (z malo začetnico), lastnoimenski prilastek ob njem pa je ujemalen: *iz Občine Vrhnika – iz vasi Vrhnike*. Toporišič (1976: 467) je najprej menil, da »[n]ekaterih takih poimenovanj, manj znanih, vendarle ne sklanjamo, npr. *vas Mostec – vasi Mostec*«. Pozneje je domneval, da je (ne)sklanjanje »odvisno od globinske analize: *mesto Ljubljana* kot ujemalni prilastek ima rod. *mesta Ljubljane*, kot imenovalni pa *mesta Ljubljana*« (Toporišič 1982: 49). Tudi Martina Križaj - Ortar (1984/1985: 84) se je po približni domnevi, da se lastnoimensko določilo ob zemljepisnem jedru verjetneje sklanja v primerih, ko se z jedrom že ujema v spolu in številu (prim. *gora Škrlatica – gore Škrlatice* proti *gora Nanos – gore Nanos*), sprijaznila s spoznanjem, da »[v]prašanje sklonljivosti tipa *mesto Ljubljana* še vedno ni rešeno, morda bi ga uvrstili kar med nesklonljive prilastke«.

3.3 Besedni red v desnem prilastku

»V levem in desnem prilastku imajo posamezne njegove sestavine svoje določeno mesto.« (Toporišič 1976: 466, 1982: 43) Za levi prilastek je to opisano in prikazano že v njegovem *Slovenskem knjižnem jeziku 4* (1973: 174–175; *vsí ti vaší dobri mali ljudje* ipd.) in potem nadrobneje v razpravah Ade Vidovič - Muha (1978: 253–276, 1981: 19–42), za desni prilastek pa podobnega prikaza ni v nobeni objavi. Slovična razčlemba tako Prešernove štiristopenjske roditeljske metafore kot odsvetovanega istosklonskega veriženja predložnih sklonov kaže, da besedni red zvesto sledi smeri medsebojne skladijske odvisnosti določil; vsako določilo je podrejeno neposrednemu predniku v verigi, brez preskokov ali vrzeli. V zvezi *namestnik zapisnikarja seje sveta skupnosti stanovalcev stolpnice* beseda *stanovalcev* pojasnjuje besedo *skupnosti*, ne pa npr. besede *zapisnikarja*. Sprememba besednega reda bi prinesla spremembo odvisnostnih razmerij med določili in spremembo ali izgubo smisla (npr. **namestnik zapisnikarja stolpnice seje stanovalcev sveta skupnosti* ali pa **sled onostranske glorijske sence zarje*). Do napake ali izgube smisla pripelje tudi spreminjanje besednega reda pri raznosklonskem veriženju, npr.: *svetovanje mentorjev začetnikom – *svetovanje začetnikom mentorjev, učinki brezposelnosti na umrljivost – *učinki na umrljivost brezposelnosti*.

Pojav lahko preraste v težavo, kadar se desni prilastek tako razraste,⁹ da je priporočljivo upoštevati doslej nezapisano pravilo: če v sklonsko heterogenem desnem prilastku obstaja roditeljska sestavina, ta stoji na prvem mestu (neposredno za jedrom besedne zveze), šele za njo se lahko zvrstijo druge sestavine, tudi predložni skloni idr.: *Komisija Državnega zbora za nadzor nad obveščevalnimi službami* (nedopustno **Komisija za nadzor nad obveščevalnimi službami Državnega zbora*). Če govorec želi preobloženo prilastkovno verigo olajšati, si vsaj v neformalnih okoliščinah lahko pomaga s pretvorbo roditeljskega v pridevniški levi prilastek, npr. *državnozborna komisija za nadzor nad obveščevalnimi službami*. Dobro rešitev so našli geografi, ko so sicer

9 To je lahko povezano z zapletenostjo politične ali gospodarske organiziranosti ali z ideologijo (Dular 1985).

pravilno, vendar okorno ime *Inštitut Antona Melika za geografijo* (ali nesprijemljivo **Inštitut za geografijo Antona Melika*) preimenovali v *Geografski inštitut Antona Melika* (pravilno pa bi bilo tudi *Melikov inštitut za geografijo* ali *Melikov geografski inštitut*). Podobno obstaja *Zgodovinski inštitut Milka Kosa* (ne **Inštitut za zgodovino Milka Kosa*), ni pa jasno, zakaj se tisti inštitut, ki naj bi bil za zgled, predstavlja javnosti s slogovno okornim in najbrž slovnično spotakljivim imenom **Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša*. Rodilniška sestavina prilastka je odtrgana od jedra besedne zveze in namesto *Inštituta Frana Ramovša* ali *Ramovševega inštituta* (za *slovenski jezik*) se nam sugerira v tem kontekstu nesmiselna sintagma **jezik Frana Ramovša*.

Viri in literatura

- BERNIK, France, 1997: Udovičeva pesem List iz dnevnika. Breda Pogorelec (ur.): *Jezikoslovne in literarnovedne raziskave. Zbornik 6. srečanja slavistov Celovec – Ljubljana 1989*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 227–233.
- ČEH, Jožica, 2005: Pogledi na metaforo. *Jezik in slovstvo* L/3–4. 75–86.
- DULAR, Janez, 1985: Teoretična izhodišča. Peter Štefanič (ur.): *Povejmo naravnost*. Ljubljana: Delavska enotnost. 7–13, 72–73.
- GRDINA, Igor, 2020: Pesnikova človeška podoba. France Prešeren: *Poezije Doktorja Fr. Prešerna*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 206–215.
- JESIH, Milan, 1989: *Soneti*. Celovec: Wieser.
- KOVIČ, Kajetan, 2006: *Sled sence zarje*. Ljubljana: Slovenska matica.
- KRIŽAJ - ORTAR, Martina, 1984/1985: O samostalniškem prilastku v imenovalniku. *Jezik in slovstvo* XXX/3. 82–85.
- KRŽIŠNIK, Erika, 2004: Pojmovanje metafore v kognitivnem jezikoslovju. Marko Jesenšek (ur.): *Slovenski jezik in literatura v evropskih globalizacijskih procesih*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 15). 56–74.
- KRŽIŠNIK, Erika, 2008: Viri za kulturološko interpretacijo frazeoloških enot. *Jezik in slovstvo* LIII/1. 33–47.
- LEVSTIK, Fran, 1966: *Zbrano delo VI*. Uredil Anton Slodnjak. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- MIRKAC, Lucija, 2021: Balada o korakih – Novembrska. *Sodobnost* LXXXV/4. 402–414.
- NOVAK POPOV, Irena, 1994: *Lirika Edvarda Kocbeka – ustvarjalni vidiki pomenske figurativnosti*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- NOVAK POPOV, Irena 1996/1997: Prispevek k analizi metafore v sonetu postmodernizma. *Jezik in slovstvo* XLII/6. 215–228.
- PATERNU, Boris, 1977: *France Prešeren in njegovo pesniško delo II*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- PATERNU, Boris, 1990: Jesih v klasiki. Tone Pretnar, Darinka Počaj - Rus (ur.): *Zbornik predavanj. 26. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete. 89–100.
- PAVLIČ, Darja, 2012: Jože Udovič in moderno podobje. *Primerjalna književnost* XXXIII/3. 301–314.
- Pravopis 8.0: Pravila novega slovenskega pravopisa za javno razpravo*, III. Velika in mala začetnica, 2021. www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica (dostop 15. 4. 2021)
- PREŠEREN, France, 1962: *Pesnitve in pisma*. Uredil Anton Slodnjak. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- SLODNJAK, Anton, 1962: Opombe. France Prešeren: *Pesnitve in pisma*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 276–374.
- ŠALAMUN, Tomaž, 1966: *Poker*. Ljubljana: samozaložba.
- ŠIVIC - DULAR, Alenka, 1999: Skladenjska določitev lastnega imena. *Jezik in slovstvo* XLIV/7–8. 259–268.

- ŠTREKELJ, Karel, 2012: *Zgodovina slovenskega slovstva III–IV. Znanstvena izdaja*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Na spletu.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1973: *Slovenski knjižni jezik 4*. Maribor: Obzorja.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1976, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1982: *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.ž
- TOPORIŠIČ, Jože idr. (ur.), 2001: *Slovenski pravopis*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- VIDOVIČ - MUHA, Ada, 1978: Merila pomenske delitve nezaimenske pridevniške besede. *Slavistična revija* XXVI/3. 253–276.
- VIDOVIČ - MUHA, Ada, 1981: Pomenske skupine nekakovostnih izpeljanih pridevnikov. *Slavistična revija* XXIX/1. 19–42.